

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 din, za 1/2 leta 90 din, za 1/4 leta 45 din, mesečno 15 din; za inozemstvo: 210 din. — Plača in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici 23. — Rokopisov ne vračamo. — Račun pri pošti, hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota

Ljubljana, četrtek 24. decembra 1936

Cena posamezni številki din 1.50

Mir tudi gospodarstvu!

200 milijard frankov so izdali letos narodi za oboroževanje in s tem je dovolj jasno označeno ozračje, v katerem praznujemo letošnje božične praznike. Tako je že ta psihoza obvladala človeštvo, da izjavljajo celo pacifisti, da je danes edino sredstvo proti vojni oboroževanje. Če že ni mogoče pristaše vojne usode prepričati o škodljivosti njih misli, jih je treba vsaj preplašiti, da si ne bodo upali ivergati vojne, ki bi jih mogla tudi popolnoma uničiti. Kakor da bi človeštvo že popolnoma zapadlo vojni misli, takšen je danes položaj na svetu.

A ni dosti boljše niti z notranjim življenjem narodov. Tudi tu vladajo le bojna gesla in ljudje se sovražijo in preganjajo, kakor da ne bi bili sinovi istega naroda in kakor da jih zaradi tega ne bi vezala ista usoda. Prizanesljivost velja kot slabost in ljubezen do bližnjega se priznava le takrat, kadar je bližnji človek istega političnega prepričanja. Slepá strah je vzela ljudem razsodnost in jih onesposobila, da bi uživali lepoto božičnega veselega oznanila.

V takšnih razmerah se seveda tudi gospodarstvo ne more razvijati po svojih naravnih zakonih, temveč se je moralo upogniti diklatu bojnega gesla, ki je premočil in obvladal svet. Svobodna trgovina je zato morala pasti, moralo je pasti svobodno razpolaganje z denarjem in v senci kanonov, tankov in strupenih plinov so nastali tudi med gospodarstvi narodov sami zidovi, same ovire in prepreke. Bojni duh je ubil svobodni razvoj gospodarstev vseh narodov.

Takošnja posledica tega je bila splošna svetovna kriza, ki je pri vseh narodih povzročila bedo in pomanjkanje, toda tudi ta bridka izkušnja ni ljudi izpametovala. Še vedno ostajajo brez uspeha vsi opomini, da gospodarstvo brez svobodnega razuma ne more živeti. Bojni duh je ubil razsodnost ljudi in jo ubija še nadalje.

In zaradi te nesrečne psihoze se ne more razviti niti notranje-gospodarsko življenje narodov. Tudi to življenje se mora prilagoditi medsebojni borbi sveta, niti to se ne more razviti svobodno in po lastni volji. Prevzeti mora na sebe celo vrsto omejitev in najti pod vsemi temi utesnitvami vsaj nekaj možnosti, da čisto ne izdihne. Posledica tega je, da ljudstva delajo in trpe, a do blagostanja se ne dokopljejo. Niti preobilica blaga, ki se pojavlja po vsem svetu, jim ne more pripraviti blagostanja. Kajti vse blago je vezano in vezano je vse gospodarstvo, gospodarski zakoni pa so potisnjeni v ozadje.

Tudi naš narod se temu splošno veljavnemu diklatu vojne psihoze ni mogel izogniti. Za to tudi naše gospodarstvo ne more priti ne do miru in ne do onega reda, ki ga za svoj razvoj neobhodno potrebuje. Tudi pri nas imajo politični oziri še vedno večjo veljavo ko gospodarski, pa čeprav je bila napetost tega stališča že tolikokrat in tako temeljito dokazana. Kljub temu obvlada politika gospodarstvo in urednišči se samo one zahteve gospodarstva, ki so v skladu z zahtevami dnevne politike.

In vendar bi moglo biti pri nas vse drugače. Dovolj velika in tudi dovolj bogata je naša zemlja, da more vse nas dobro prehraniti in da so vsa naša medsebojna nasprotovanja le bolj narejena, ko pa opravičena. Le malo strpnosti, le malo razumevanja za potrebe drugega, pa bi bila hitro premagana vsa nasprotja in konstruktivno delo bi se začelo! Vsi brez izjeme bi imeli od tega dela dobiček, kakor imamo danes vsi brez izjeme od naših notranjih nasprotstev le škodo. Zakaj si ven-

dar ustvarjamo sami sebi škodo?

In zakaj si nasprotujemo in si jemljemo moč, ko pa vemo, da je povsodi dela za vse v preobilici? Ali izkoriščamo zadosti naša rudna bogastva, ali znamo dovolj pridobiti iz naših gozdov, polj in njiv ali dobimo dovolj od naše živinoreje, od naravnih privlačnosti naše zemlje, od dela naših delavcev, kmetov, gospodarskih ljudi in inteligentov? Zakaj se torej medsebojno oviramo, če pa zaradi tega ostanejo neizkoriščena naša bogastva? In zakaj vse to ne iz-

previdijo že enkrat tudi oni, ki morejo z dejanjem pokazati, da hočejo doseči sodelovanje vseh Jugoslovancev za napredek naše domovine!

Ponovno so naši gospodarski ljudje opozarjali na nujno potrebo složnega dela, ponovno so tudi sami dali dober vzgled za to delo. Dokazali so, da so oni ljudje dobre volje! Naj bi že enkrat tudi od druge strani videli to dobro voljo in za našo domovino bi postalo veselo božično oznanilo dejstvo.

Srečne in vesele božične praznike

želi vsem naročnikom in bralcem

»Trgovski list«

priznati enotnega koledarja, ki je vpeljan v državi, pa čeprav sloni vsa razlika koledarjev na očitni računski zmoti.

Res bi že bil čas, da bi se rešili luksuznega praznovanja dvojnih praznikov ter malo bolj prišli za delo, saj itak že prav nevarno zastajamo v primeri z drugimi narodi, zlasti pa z našimi sosedi!

Društvo Feniksovih zavarovancev

v Ljubljani nas prosi, da objavimo naslednje pojasnilo:

Glede na vesti, ki so bile objavljene po raznih tuzemskih listih in razglašene tudi po ljubljanskem »Radiu« dne 16. t. m., da je ministrski svet odklonil prvotni osnutek uredbe »o Feniksu«, ki je predvideval 50% kritje dosedanjih pravic za zavarovance in da bo izdelana nova uredba na podlagi osnutka, ki ga je sestavilo Društvo Feniksovih zavarovancev v Ljubljani, moramo javnosti in svojemu članstvu pojasniti, da se sedaj sprejeta in objavljena uredba nikakor ne krije z našim načrtom. Naš predlog za sanacijo Feniksa, ki smo ga predložili dne 9. t. m. resornim ministrom, je predvideval popolno zaščito zavarovancev ob razmeroma majhnih žrtvah države in ostalih zavarovalnih družb. Glede sedanjih zavarovancev je bilo v našem načrtu predvideno samo podaljšanje izplačilnega roka ob dožitju za dve leti, sicer pa 100% kritje njihovih zahtevkov. Sedaj sprejeta uredba ministrskega sveta z dne 16. t. m.

prvotni osnutek trgovskega ministra in znižala dosedanje pravice zavarovancev na 45%.

Toliko v pojasnilo, ker krožijo v javnosti neresnične vesti, da je Društvo Feniksovih zavarovancev v Ljubljani predlagalo

rešitev. Podrobneje bomo svojim članom poročali v kratkem.

Španska vlada osnuje na Sušaku lastno nakupovalno centralo

Kakor poročajo iz Sušaka, je prispela tja iz Valencije posebna delegacija španskih gospodarskih ljudi. Delegacija namerava na Sušaku organizirati posebno nakupovalno in prodajno centralo za uvoz iz Jugoslavije v Španijo ter za španski izvoz v Jugoslavijo. Iz Sušaka bi se izvažalo špansko sadje in drugi španski pridelki v Avstrijo, Češkoslovaško, Madjarsko in Romunijo. Iz Jugoslavije pa bi nova centrala uvažala zlasti les in živino. Istočasno z delegacijo je prišel na Sušak tudi naš parnik »Vis«, ki je pripeljal 25.000 zabojev španskih pomaranč.

Kako vse bolj uspešno bi se mogla razviti iz Sušaka tranzitna trgovina v severne države, če bi imel Sušak dobro železniško zvezo s Slovenijo. Ali res to spoznanje še ne bo prodrlo pri odločitvah gospodih v Beogradu?

Trgovci! Ali ste že naročili svoje novoletno voščilo v »Trgovskem listu«?

Naša politika je predraga Proračun je treba prilagoditi narodnemu dohodku

Nikakor ne delimo mnenja onih, ki zaradi te ali one politične afere nejevoljni vzklikajo, da je vsa politika odveč in da ni drugo ko korupcija. Ni samo takšno mnenje silno površno, temveč za velik del naših politikov tudi skrajno krivično. Moremo brez pretiravanja celo reči, da se večina naših političnih ljudi pošteno trudi in tudi vestno, pojmujše svoje dolžnosti, a da zaradi žalostnih razmer vsa njih dobra volja ne more roditi pravega uspeha. Proti birokratični veljavi

žal napori posameznika ne zmorejo nič.

Ne vodi nas zato nobena animoznost ne proti politikom in tudi ne proti našim političnim organizacijam, če smatramo za potrebno, da nekatere splošne nedostatke naše jugoslovanske politike posebej konstatiramo. Zlasti pa moramo opozoriti na one nedostatke, ki direktno zadevajo v naše gospodarstvo.

Tu treba predvsem izjaviti eno: da je naša politika predraga. Samo

lijonov din, za nad 10 milijonov din več ko po letošnjem proračunu. Ta znesek je z ozirom na naše razmere na vsak način previsok, saj ves proračun ministrstva za trgovino in industrijo ne znaša več ko 45 milijonov. Nikakor ne rečemo,

. In še nekaj je treba reči, ni v nobenem razmerju s stroški, ki so potrebni za njeno vzdrževanje

še dolgo niso edini stroški, ki jih zahteva naša politika. Pridejo k tem še izdatki za vlado, tiskovni urad, pridejo še občni izdatki in končno tudi nekateri znatni izdatki notranjega ministrstva, a tudi zunanjega ministrstva.

Poleg tega pa je treba tudi znaten del osebnih izdatkov zapisati na račun naše politike. Tako je naša politika kriva marsikatero preemistivo in upokojitve in če ne bi bilo te krivde naše politike, bi izdatki za pokojnine ne prekoračili že ene milijarde. Tu se še zlasti vidi, da je naša politika za finančno moč našega gospodarstva predraga.

Ni pa še s tem izčrpana krivda naše politike. Vsa naša gospodarska politika se vodi dostikrat mnogo bolj iz splošno političnih, tudi čisto strankarskih ozirrov, kakor pa iz čisto gospodarskih. Tako je nastala kmečka zaščita, ki je za-

dala našemu gospodarstvu tako globoko rano in ki je še vedno ni mogoče prav rešiti, predvsem iz strankarsko-političnih računov.

Pri javnih delih igrajo nadalje posebni politični oziri le prepo-gosto mnogo večjo vlogo, kakor pa bi bilo v skladu z gospodarskimi interesi države. Marsikatera cesta, marsikatera železnica je nastala le zaradi vpliva lokalnih faktorjev, ne pa iz splošnih državnih potreb. Saj je znano, kako se posebno v volinlem boju vse vprek trasirajo nove proge in nove ceste, da po volitvah od vseh teh tras, osuše-vanj itd. ne ostane nič drugega ko po nepotrebnem zapravljen denar. Ti strankarsko-politični oziri so tudi krivi, da še danes nimamo veljavnega načrta za sistematično izpopolnitev našega železniškega in cestnega omrežja. Program, ki je oficalno postavljen, ima samo dekorativen namen, dočim se v resnici izvaja čisto drug program, tisti, ki ga zahtevajo strankarsko-politični oziri in ki ga akceptira naša mnogo premogočna birokracija.

Niti pri nabavah in pri oddaji del niso strankarsko-politični oziri čisto izločeni. Zato so tudi dela, ki jih izvršuje država, običajno dražja, kakor pa so v režiji zasebnikov. Tako se zaradi teh nedopustnih strankarsko-političnih ozirrov troši denar davkoplačevalcev v preveliki meri in tu se zlasti kaže, da je naša politika predraga, mnogo predraga.

Potrebno bi bilo zato, da bi se proračun vseh naših državnih iz-

Kdaj dobimo enoten koledar?

Letošnje božične počitnice na šolah trajajo zopet skoraj do srede januarja, ker pač še nadalje vse šole praznujejo katoliške in božične praznike. Naša mladina, ki bi se morala v današnjih časih ostre konkurenčne borbe prav v vseh poklicih mnogo več učiti ko nekdanj, se uči mnogo manj. Saj traja dejansko vse šolsko leto le še 6 mesecev. Ta redukcija šolskega leta pa je nastala predvsem zaradi dvojnega (ponekod celo trojnega) praznovanja praznikov, pa čeprav pozna država le en koledar.

Še težjo izgubo povzroča to dvojno praznovanje praznikov v gospodarskem življenju. Za časa katoliških praznikov ne dela zapadna polovica države, za časa pravoslavni pa vzhodna. Kadar pa ena ne dela, mora tudi druga delati

datkov temeljito pregledal, in sicer v sodelovanju z gospodarskimi ljudmi, kakor je svoje dni storila Anglija. Ni treba, da bi se zaradi tega morala višina proračuna znižati, čeprav ne bi bila to nobena napaka, temveč glavni cilj revizije naj bi bil ta, da bi se vsi državni izdatki uporabili bolj ekonomično in bolj donosno. Prepričani smo, da se more brez škode za poslovanje državne uprave prihraniti par sto milijonov na izdatkih, da se more rentabilnost vseh državnih investicij silno povečati in da tudi državna podjetja še dolgo ne dajejo državi tega, kar bi morala dajati. Z vsemi temi izboljšanja bi se dosegla prav znatna vsota, ki bi pravilno investirana, dvignila gospodarsko silo države in njenega prebivalstva, da bi mogla država tudi olajšati davčno breme in izboljšati gnotni položaj svojih nameštencev.

Naša politika je predraga, ker je v glavnem njena krivda, če se denar davkoplačevalcev slabo uporablja. In v tej krivdi je eden glavnih vzrokov, da ne pridemo do izboljšanja in če kljub mnogim ugodnim pogojem le ne napreduje naše gospodarstvo tako, kakor bi moglo.

Naša politika ne daje gospodarstvu onega impulza, ki bi ga morala dajati, in v tem je njena glavna krivda. Učinek naše politike ni v nobenem razmerju s stroški, ki jih mora narod plačevati zanjo in zato je za nas predraga, mnogo predraga.

manj. Vrh vsega pridejo pa še »plavci« dnevi med katoliškimi in pravoslavni prazniki.

Da od tega dvojnega praznovanja trpi tudi državna uprava, ni treba še posebej poudarjati, ker je pač izgovor za nedelo preveč pri roki.

Od dvojnega praznovanja praznikov imamo torej same izgube, dobička pa prav nobenega, razen če ne smatramo zmage trmoglavosti za dobiček.

Dvojnega praznovanja je kriv v Ta njegova krivda je tem večja, ki se najbolj postavlja kot branitelj našega edinstva. In v resnici zna tudi to edinstvo zagovarjati, kadar ima od njega dobiček, da bi pa tudi sam kaj žrtvoval za to edinstvo, pa se nikoli nič ne sliši. Saj noče niti

Tujsko prometni kraji v Sloveniji

Trgovinski minister je na podlagi člena 9. pravilnika o proglasitvi tujsko prometnih krajev ter na predlog banske uprave in v sporazumu z ministrom za soc. politiko in narodno zdravje proglasil v Sloveniji:

1. za tujsko prometne kraje v ožjem smislu kraje:

Brezje, Brežice, Celje, Cerknica, Črna, Dolenji Logatec, Dravograd, Mežica, Gornja Radgona, Guštanj, Jesenice, Kočevje, Kostanjevica, Krško, Ljubljana, Ljutomer, Maribor, Metlika, Mozirje, Novo mesto, Ormož, Planina pri Sevnici, Preddvor, Prevalje, Ptuj, Sevnica ob Savi, Slovenj Gradec, Slovenska Bistrica, Škofja Loka, Trzin, Višnja gora in Vitanje.

2. za tujsko prometne kraje klimatično gorskega značaja:

Bled, Bohinjska Bistrica, Bohinjsko jez., Dovje, Mojstrana, Fram, Golnik, Gorje pri Bledu, Pokljuka, Gornji grad, Hoče, Jezersko, Kamniška Bistrica, Kamnik, Kranj, Kranjska gora, Logarska dolina, Solčava, Ljubno, Luče, Radovljica, Predtrg, Rateče, Planica, Ribnica na Pohorju, Ruše, Smolnik, Srednja vas v Bohinju, Sv. Ana pri Trzinu, Sv. Ana na Pohorju, kočna na Klopnem vrhu, Sv. Križ, Planina, Šmartno na Pohorju, Topolšica in Vurberg.

3. za tujsko prometne kraje kopališnega značaja:

Cateške toplice, Dobrna, Dolenjske toplice, Laško, Medijske toplice, Rimski vrelci, Kollje, Rimske toplice, Rogaska Slatina, Slatina-Radenci.

Pozor — kmetijski dolžniki!

Kmetje-dolžniki, ki dolgujejo več ko 25.000 dinarjev, morajo vložiti prošnje za zmanjšanje dolga najkasneje do 31. decembra. Prošnjam se ni treba priložiti nobenih prilog, ker se te morejo vložiti tudi kasneje.

Kozarec

Rogaške „Tempel“
s sadnim sokom je zdravo krepčilo, ki osveži človeka na telesu in duhu!

Pojasnila glede skupnega davka

Centrala industrijskih korporacij je objavila tri odloke davčnega oddelka finančnega ministrstva glede skupnega davka. Ti trije odloki se glase:

I. Odlok št. 36.646/III z dne 5. junija 1936.

Oddelek sporoča, da je po določilih točke 4. čl. 14. uredbe štev. 16.100/31 oproščeno od plačila skupnega davka pri uvozu tako blago, ki je oproščeno carine po uvoznih carinskih tarifih, ko tudi blago, ki je na podlagi sklenjenih trgovinskih pogodb prosto carine, če ni v tarifni skupnega davka na poslovni promet izrečno drugačno določeno.

II. Odlok št. 36.623/III z dne 5. junija 1936.

Oddelek sporoča, da je po določilih točke 4. zakona o skupnem davku na poslovni promet oproščeno plačila skupnega davka blago iz tujine, če je po carinskih tarifih oproščeno tega davka in v kolikor ni namenjeno za preprodajo oziroma če ni v tarifni skupnega davka drugače določeno, kakor tudi ono uvozno blago, ki je na podlagi sklenjenih trgovinskih pogodb oproščeno carine, t. j. če se isto vrstno blago ne izdeluje v državi in brez ozira, če je v tarifni skupnega davka za dotično blago določeno drugače.

Ker gre v konkretnem primeru za blago, ki je po trgovinski pogodbi z Veliko Britanijo in Irsko oproščeno carine in ker se to ne izdeluje v državi, se za to blago po

potrdilo trgovskega ministrstva št. 15.646/1936, in sicer na podlagi čl. 13 omenjene trgovinske pogodbe ne plača skupni davek na poslovni promet.

III. Odlok št. 63.495/III.

Predmet: Carinski oddelek zahteva pod št. 23.057/36 izjavo, da

bi se dosegla oprostitev od plačila skupnega davka za uvoz strojev iz Anglije, če je uvoznik kmetovalec in če predloži o tem potrdilo, ki naj polnovečjavno velja za oprostitev davka.

Na to izjavo je dobil carinski oddelek odgovor, da gre za blago, ki je po trgovinski pogodbi z Anglijo

carine prosto in da se to blago po potrdilo trgovskega ministra ne izdeluje v državi ter se zato v smislu čl. 13 omenjene trgovinske pogodbe od tega blaga ne sme pobirati skupni davek, pa naj uvozi to blago kdor koli in za kakršno koli potrebo.

vseh predpisih, ki veljajo za pregled lekarn.

Nikakor ne ugovarjam upravičenim zahtevam in težnjam lekarnarjev, če streme za tem, da zboljšajo svoj položaj. Vendar pa smatram še mnogo bolj za upravičene zahteve, oziroma stremjenja drogeristov, ki so tudi zahteve ljudstva, da se namreč naša zdravstvena zakonodaja priproji potrebam ljudstva, to je, da se predmeti, ki se prosto prodajajo v lekarnah, smejo prodajati tudi v drogerijah in drugih trgovinah in se s tem prepuste prosti konkurenci, ker se bodo na ta način dosegle tudi zmerne cene.

Drogeristi se morajo pri večini predmetov, ki jih prodajajo, boriti z ogromno konkurenco, zlasti tudi lekarnarjev, ki prodajajo poleg zdravil in preparatov, ki se odvajajo le magistralno, tudi drugo blago (zlasti kozmetično in parfumerije), ki spadajo v prosto prodajo in je zaslužek od tega blaga za lekarnarja le postranski zaslužek. Če več let je stremljenje lekarnarjev, da se čim več predmetov iz proste prodaje, pri katerih se more tudi nekaj zaslužiti dodeli v izključno pravico prodajanja samo lekarnam. Ta usoda je že zadela vrsto zdravilnih čajev, mineralne vode, salicilno kislino, ki se uporablja največ v gospodinjstve svrhe, jod, aspirin itd. ter tudi drugo blago, ki se uporablja predvsem v tehnične svrhe. Te predmete smejo lekarne prodajati prosto in v vsaki količini, dočim jih drogerist, kljub svoji naobrazbi in dolgoletni praksi ne sme prodajati. In vendar je znano, da se vsak predmet znatno podraži, kakor hitro se prodaja samo v lekarnah.

Vse to kaže, da se naša zdravstvena zakonodaja in praksa ne vodita iz vidika ljudskih potreb, temveč da ščitita predvsem lekarnarje, katerim ustvarjata polagoma skoraj monopolni položaj. Zato mi tudi ni znan primer, da bi le en lekarnar, ki živi stanu primerno, zašel v gmotne težave ali celo v konkurz, dočim se vse druge trgovine borijo danes za obstoj. Upravičeno zato javnost zahteva, da se cene zdravil znižajo, da jih bo zmogel vsak.

Glas z dežele.

Zasebnega kliringa s češkoslovaško ne bo

Pred dnevi so javili naši listi, da se bodo v kratkem začela pogajanja za uvedbo zasebnega kliringa med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Kakor se pa sedaj poroča s pristojnega mesta v Beogradu, ni misliti na to, da bi se ta namera v doglednem času izvedla. Pogajanja, ki so se v ta namen vodila med jugoslovansko Narodno banko in češkoslovaško narodno, so bila pretrgana.

Izvajanje klirinškega sporazuma s Turčijo

»Financijski zbornik« objavlja naslednje opozorilo:

Zaradi izvajanja klirinškega sporazuma s Turčijo se opozarjajo carinska oblastva na čl. 7. tega sporazuma, ki se glasi:

»Vsak izvoz blaga z ene ali druge strani se mora opremiti s potrdilom o izviru blaga skladno z obrazcem, ki je priložen temu sporazumu, izdanim od pristojne trgovinske in industrijske zbornice izvoznike države ter vidiranim od konzulata uvoznike države. Duplikat »B« potrdila o izviru mora potrditi s svojim pečatom vhodna carinarnica ter ga poslati emisij-ski ustanovi uvoznike države. Obe banki si nato medsebojno dostavita te dokumente v prilogi dotičnih aviz.«

Obrazi in potrdila, ki so omenjena v čl. 7. so ista, kakor so bila predpisana v prejšnji pogodbi s Turčijo.

Tuji kapital v naši industriji

12 glavnih napak tujega kapitala

V »Privrednem Pregledu« je podal znani jugoslovanski gospodarski publicist Vladimir Rosenberg obširen pregled o vplivu tujega kapitala v naši industriji. V svojem članku objavlja tudi kratek pregled o finančni moči tega kapitala ter navaja tudi vsa podjetja, ki so v rokah ali pod vplivom tega tujega kapitala.

Skupno je po njegovih podatkih v naši državi 82 industrijskih podjetij, ki so pod vplivom tujega kapitala. Od teh je 29 podjetij direktnih podružnic tujih podjetij, 48 je afilacij, 5 podjetij pa že v svojem naslovu kažejo, da so v zvezi s tujino. Skupno znaša tuji kapital, ki je investiran v naša industrijska podjetja 4.821 milijonov din. V trgovinskih in transportnih podjetjih pa je poleg tega naloženo še 360 milijonov din, da znaša vsa vsota tujega kapitala 5.181 milijonov din.

Ceprav je nedvomno, da bi se naš gospodarski položaj takoj silno poslabšal, če bi ta tuji kapital ne delal v naši deželi, ker pač sami nimamo denarja, da bi dvigali zaklade iz naše zemlje, vendar je na drugi strani prav tako res, da je ta tuji kapital za nas dostikrat mnogo predrag, ker preveč brezobzirno izkorišča našo zemljo in naše ljudi.

O tem nerazveseljivem delu tujega kapitala na naši zemlji je objavil zadnji »Jugoslovanski Lloyd« obširen članek nekega dalmatinskega gospodarskega človeka, ki je našel v tem članku 12 glavnih napak, ki jih kaže tuji kapital pri izkoriščanju naše zemlje. Pripomniti pa moramo, da nastopa v Dalmaciji tuji kapital mnogo bolj brezobzirno ko pri nas in da veljajo zato izvajanja dalmatinskega člankarja predvsem za tamošnje kraje. Teh glavnih 12 napak pa je:

1. Tuji kapital išče in navadno tudi dobi posebne privilegije, kakor brezplačno zemljišče, oprostitev od carine, davkov in samoupravnih doklad ali kakšne druge olajšave.

2. Sedež družbe, ki je ustanovljena s tujim kapitalom, je izven Jugoslavije, če ne formalno, pa vsaj dejansko. Iz tujine se tudi dejansko vodi knjigovodstvo podjetja, kar ima dostikrat silen vpliv na obdajenje. S pomočjo raznih kompenzacijskih poslov pa se nudi dostikrat lepa prilika za razne devizne transakcije.

3. Zaposlitev tujih več ali manj strokovno usposobljenih nameščencev višjih kategorij, ki so skoraj redno bolj plačani kakor pa domačini, ki opravljajo isti posel. Na domače odpade pa redno vsa odgovornost pred oblastmi in tudi vsa odločnost delavstva zaradi raznih odredb vodstva podjetja.

4. Ni redko, da dejanskega koncesionarja tuje podjetje sploh nima v državi in da važne akte podpisujejo osebe, ki sploh nimajo za to formalne upravičenosti in da more tuje podjetje, če tako kaže, tudi veljavnost takšnega akta zanikati.

5. Nekatera tuja podjetja delajo le z minimalnim čistim dobičkom ali direktno z izgubo, da se na ta način izogogne obdajenju. — Namesto njih morajo dejansko plačevati davke domača podjetja.

6. Čim manj je tuje podjetje solidno, tem bolj se trudi, da dobi v svoj upravni odbor tudi domače ljudi z dobrim imenom, katerih

dolžnost je, da potegnejo v primeru stiske voz iz blata.

7. Z domačimi ljudmi se občuje v teh podjetjih le z viška in na način, kakor da bi se izkazovala našim ljudem velikanska milost, da se je tuje podjetje sploh blagovolilo naseliti v tej zaostali deželi. Včasih se tudi tuje podjetje ponaša kot velik dobrotnik in celo fraze o zavezništvu naj pri tem pomagajo.

8. Dobiček se uporablja predvsem v tujini v korist centrale ter v breme domačega podjetja. Pri nas ostajajo čim manjše plače, tem bolj pa se izkoriščajo surovine, in sicer brez ozira na racionalnost.

9. So tudi primeri, ko se za novo tuje podjetje pri nas demontirajo že čisto zastareli in izkoriščeni stroji ter uvozijo k nam kot novi. Dogaja se tudi, zlasti pri bančnih in zavarovalnih zavodih, da samo navidezno prinesejo svoj denar v deželo, ki pa v resnici večinoma delajo le z našim doma-

čim kapitalom. Če pa v začetku tudi prinesejo svoj denar, ga kasneje izvozijo v dvakratni in večkratni višini.

10. So tudi pri nas takšna tuja podjetja, katerih delovni program je v glavnem v tem, da uničijo domača podjetja in da se s tem rešijo njihove konkurence. Ta podjetja so dostikrat samo predstraže raznih tujih trustov in kartelov.

11. Nekatera tuja podjetja so sicer formalno nacionalizirana, dejansko pa popolnoma tuja. Ta podjetja nosijo vedno dobro doneča imena, ko »jugoslovansko«, »bosansko«, »dalmatinsko« itd.

Tudi takšna podjetja so, ki so formalno čisto naša, dejansko pa so samo navadne agenture tujih podjetij.

12. Končno imamo tuja podjetja, ki uvažajo k nam svoje končne izdelke ali polfabrikate ter jih pri nas samo etiketirajo ter jih potem prodajajo kot domač proizvod. Tu gre v glavnem za špekulacijo pri carini.

K težnjam in zahtevam lekarnarjev

Bolj treba upoštevati pravice drogeristov

V zadnjem času se večkrat čita v časopisih o težnjah in zahtevah lekarnarjev, kakor so jih sami opisali na svojem novembrskem zborovanju v Zagrebu. Tako sem iz teh poročil posnel, da zahtevajo lekarnarji ustanovitev lastne nabavljalne zadruge, ker da bi se potem zdravila znatno pocenila. Da so zdravila danes v resnici predraga, mi bo pač vsakdo pritril. Dvomim pa, da bi bili baš valedrogeristi oni, ki bi bili krivi sedanjih pretirano visokih cen. V praksi sem se mogel že večkrat prepričati, da je bila cena pri valedrogeristu nabavljenega zdravila še vedno znosna, čim pa je prišlo to zdravilo v prodajo k lekarnarju, se je cena zdravila s priračunanimi raznimi odstotki zvišala tudi za več ko 100%. Niso torej zdravila predraga le po krivdi valedrogerij, temveč tudi zaradi lekarnarjev.

Ne morem tudi prav verjeti, da bi bile lekarne danes v resnici v tako težavnem položaju, kakor so to naslikali lekarnarji na svojem zborovanju. Lekarne so danes edini obrat, ki prodajajo le proti takojšnjemu plačilu in po brezkonkurenčnih, že skoraj monopolnih cenah, v katerih je vključen vedno primeroma visok čisti dobiček. Cene pridelkom in tudi mnogim izdelkom so padle, tudi pod povprečino, cene zdravil pa so še vedno nad povprečino in dostikrat zelo visoko. Posledica teh visokih cen je, da more dolgotrajna bolezen v kmetijski hiši, če se morajo kupovati zdravila, to hišo upropastiti. Poleg tega pa so lekarne zaščitene tudi s posebnimi

zakoni, da je prodaja zdravil postala že skoraj monopolna prodaja.

V »Jutra« z dne 20. t. m. sem čital v članku o lekarnarjih več netočnosti pa tudi očitkov, ki so veljali drogeristom. Ker bi mogli ti očitki drogeristom škodovati, je na vsak način potrebno, da te netočnosti popravim. Tako stoji v tem članku, da se zahteva za vodstvo lekarn akademska naobrazba, za vodstvo drogerij pa le pet razredov srednje šole. Pisec, ki to trdi, očitno ne pozna obrtnega zakona. Kajti § 66, odst. 1. obrtnega zakona pravi, da je treba imeti za vodstvo drogerij najmanj 6 razredov srednje šole in 5 let prakse. V resnici se torej naobrazba drogerista zelo približuje naobrazbi farmacevta. Tudi za otvoritev drogerije je treba premagati iste težkoče, kakor za otvoritev lekarne in tudi takse so določene enako visoko. Razlika pa je v prodajni praksi, da sme namreč lekarnar prodajati poleg predmetov, ki se prodajajo le magistralno, tudi takšne proste predmete, ki se drogeristu prepovedujejo prodajati, kakor n. pr. »Planinka čaj«, »Herzan čaj«, med tem ko se sme »Naš čaj«, ki je po svoji sestavi podoben preje imenovanim čajem, prosto prodajati v vsaki trgovini.

V istem članku »Jutra« se tudi trdi, da se drogerije kontrolirajo samo po zakonu o živilih, medtem ko se lekarne pregledujejo s posebnimi strokovnimi pregledi najmanj enkrat na leto. To pa ni res. Kontrola nad drogerijami je stroga ter se drogerije nadzirajo večkrat na leto in ne samo po zakonu o živilih, temveč tudi skoraj po

NOVOLETNA ŠTEVILKA »TRGOVSKEGA LISTA«

IZIDE V ČETRTEK, DNE 31. DECEMBRA

v znatno povečani in pomnoženi izdaji. — Grosisti inserirajte v novoletno številko »Trgovskega lista«, kjer bo za vas inseriranje posebno uspešno.

Vsak zaveden trgovec objavi novoletno voščilo svojim odjemalcem v novoletni številki »Trgovskega lista«.

Inserate sprejemamo do srede dne 30. t. m. popoldne.

Politične vesti

Angleški in francoski veleposlanik v Rimu sta obiskala italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana ter mu sporočila, da sta njuni vladi izpremenili poslanštvi v Adis Abebi v gen. konzulata. Isto bo tudi storila washingtonska vlada. Aneksija Etiopije po velisilah je s tem priznana. V Rimu je priznanje aneksije Etiopije po velisilah napravilo silno veselje.

S priznanjem italijanske aneksije Etiopije ter bližnjim italijansko-angleškim sredozemskim paktom se je tudi zboljšalo razmerje med Francijo in Italijo ter nekateri listi že pišejo o bližnjem francosko-italijanskem sporazumu. Italijansko časopisje teh vesti ne zavrača.

Francoski zunanji minister Delbos je imel daljša sestanka z italijanskim pariškim veleposlanikom in jugoslovanskim pariškim poslanikom.

Italija je odpoklicala svoje pristovoljce iz Mallorce in drugih španskih otokov, kar je posledica angleško-italijanskega zbliznanja. Vse kaže, da bo Italija popolnoma prepustila generala Franca njegovim usodi.

Oficiozni angleški list »Times« je objavil uvodnik o nemški zunanji politiki, ki je vzbudil po vsem svetu in tudi v Nemčiji veliko pozornost, ker se smatra kot izraz mnenja, ki vlada v odločujočih angleških krogih o politiki Berlina. Na kratko je vsebina uvodnika:

Nemška ataka na francosko-ruski pakt je zgrešena, ker je ta pakt v formalnem pogledu brezhiben, dejansko pa le obnova predvojnega francosko-ruske zveze. Komunistem se z bajoneti ne more pobijati, temveč le z gospodarskimi razlogi. Delitev sveta v dva bloka je napačna in nerealna. Nemških kolonialnih zahtev ni mogoče sprejeti v sedanjih razmerah. Če bi se ves svet združil v eno enoto, bi se moglo začeti to vprašanje reševati tudi v nemškem smislu. Anglija bi tedaj tudi storila svoje žrtve. Nerealna je tudi nemška politika v Španiji. Angleško-nemško zbliznanje, ki se je začelo s tolikimi upi, je sedaj docela zastalo.

Češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta je v intervjuju z dopisnikom »Daily Expressa« podal zelo zanimive izjave o odnosih Češkoslovaške in Nemčije. Med obema državama ni nobene resne diference. Propaganda, ki se je vodila proti Češkoslovaški zaradi njene zveze z Rusijo, ni rodila pravega uspeha. Dr. Krofta je prepričan, da Nemčija ne namerava napasti Češkoslovaške. To bi pa bilo tudi zelo tvegano, ker je Češkoslovaška vojaško popolnoma pripravljena. Veruje tudi zatrdanju Hitlerja, da Nemčija noče vojne. Popolnoma izključeno pa je, da bi bila katera koli teritorialna sprememba v srednji Evropi mogoča brez svetovne vojske. Ta pa bi v vsakem primeru rodila le katastrofalne posledice.

Nemčija je sklenila, da bo v letu 1937. začela graditi eno 35.000 in eno 10.000 tonsko križarico, šest rušilcev, 4 podmornice po 500 in 4 po 250 ton, 12 torpedovk, 12 ladij za zasledovanje podmornic, 2 ladij za torpediranje, 4 mimonosce in šolsko jadrnico.

Berlinski nuncij, msgr. Orsenigo je pri Hitlerju protestiral, ker se mora tudi katoliška mladina včlaniti pri Hitlerjanski mladini, ker je s tem kršen konkordat. Po njem je izrečno dovoljeno, da se smejo katoliški mladeniči organizirati v katoliških organizacijah.

Proračun je sprejela francoska zbornica z nenavadno večino 489 : 106 glasovom. Za proračun so glasovali tudi poslanci sredine. Le skrajni desničarji so glasovali proti.

Vsi apeli Leona Bluma na kovinske delavce, da izpraznijo zasedene tvornice, so bili dosedaj brezuspešni.

V Nemčijo je prišel zastopnik francoske težke industrije, ki je v Berlinu propagiral misel ustanovitve posebne desničarske fronte, ki naj bi bila protiutež »ljudski fronti«.

Francija je odklonila turške zahteve glede samostojnosti Aleksandriete, temveč bi mogla priznati temu sandžaku le večjo avtonomijo. Italiji se je posrečilo, da je kupila od arabskih šejkov pristanišče Asadi el Fajel na obali Hadramauta v Arabiji, ki leži nekoliko severneje od Adena.

V bojih pred Madridom so se že pojavili nemški vojniki pod poveljstvom svojih oficirjev. Vendar pa tudi oni še niso mogli zmagati odpora branilcev Madrida. Več nemških vojakov in oficirjev je tudi že bilo ujetih. Akcija Anglije in Francije, da bi se na fronti sklenilo premirje, je propadla.

Značilen je odstavek v nekem

španskem poročilu, ko pravi, da je napadla položaje republikancev maroška konjenica podprta od nemške in italijanske pehote. Španci menda nimajo v španski državljanski vojni več besede.

Sovjetska vlada ni poslala nobenih bojnih ladij v španske vode ter je na intervencijo francoske in angleške vlade obljubila, da zaenkrat tega ne bo storila. Pač pa bo zahtevala od Francove vlade, da stogo kaznuje vse, ki so krivi po stopa ladij »Komsomol«.

General Franco je izjavil, da bo

božične praznike praznoval v Madridu. Zato se pričakujejo ravno na božič ogorčene borbe za Madrid.

Po informacijah pariškega tiska je nameraval Hitler čisto odkrito intervenirati v španski državljanski vojski in poslati v Španijo tolko čet, da bi bila zmaga Franca takoj odločena. Od te namere pa ga je odvrgnil dr. Schacht, ki ga je opozarjal na nevarne posledice, ki bi mogle nastati zaradi te intervencije. A tudi vojaški krogi niso bili zadovoljni s to intervencijo,

ker bi bila vojaško pretežko izvedljiva.

Japonski listi trde, da je upor marsala Čangksajseka samo dogovorjen manever med obema marsaloma, ki naj prikrije njih nameru, da zbereta na severu Kitajske veliko armado, nato pa skupno udarita v Mandžurijo. Nekateri Japonci celo trde, da je Čangksajsekan po Čangksajsekovem nalogu posredoval v Moskvi in da mu je Moskva obljubila, da bo napad na Mandžurijo vojaško podpirala.

Za pravilno obdačenje alkohola

Sedanja kontrola alkoholnih davkov je neekonomična in pospešuje samo tihotapstvo
Spomenica trgovcev z alkoholnimi pijačami na fin. ministra

Vinogradništvo je v Jugoslaviji ena najvažnejših panog našega agrarnega gospodarstva. Če samo zato bi pričakovali, da vinogradništvo država na vso moč podpira. To pa se žal ne dogaja, kakor kaže sedanji način obdačevanja alkohola nad vse nazorno. Ni pa sedanji način obdačevanja škodljiv le vinogradništvu, temveč tudi državnim blagajni, ker pospešuje tihotapstvo, zlasti tihotapstvo s špiritom, da ima država zaradi tega že na stotine milijonov din škoda. S pretirano prosto žganjekuho pa se poleg tega žganjarstvo med narodom tako pospešuje, da škoduje tudi že ljudskemu zdravju. Končno pa je tudi vprašanje naših samoupravnih financ v tako ozki zvezi s pravilnim obdačenjem alkohola, da bi se že samo zaradi tega razloga moralo to vprašanje že davno pravilno rešiti.

Toda kljub mnogim zahtevam z raznih strani se ni rešilo, temveč je ostalo vse pri starem, v kolikor se ni še poslabšalo. Zato je naš vsa umestno, da so se reševanja tega vprašanja lotili trgovci z alkoholnimi pijačami, ki to vprašanje dobro poznajo in ki so tudi največje žrtve neresečnosti tega vprašanja.

Na številnih sestankih so izdelali obširno in utemeljeno spomenico na finančnega ministra ter priložili spomenici še poseben komentar, da je vse vprašanje pojasnjeno od vseh strani in tako izčrpno, da je treba le nekaj dobre volje, pa bo v korist vsega našega gospodarstva, državnih in samoupravnih financ tudi pravilno rešeno. V naslednjem podajamo glavne misli iz spomenice in komentarja trgovcev z alkoholnimi pijačami, ker nam manjka prostora, da bi oboje objavili v celoti.

Zakaj treba nujno rešiti vprašanje obdačenja alkohola

Dosedanji način obdačevanja špirta in žganja ne ogroža samo eksistence trgovcev in izdelovalcev žganja in alkoholnih pijač, temveč škoduje tudi koristim državnih, banovinskih in občinskih blagajn ter s pospeševanjem alkoholizma izpodkopava zdravje, obrambno

sposobnost in moralo naroda, podpira tihotapstvo in korupcijo, uničuje vinogradništvo ter ovira razvoj sadjereje in industrije za predelavanje sadja v sadne soke in mezge.

Na žalost zadnja leta nismo doživeli nikake izpremembe na boljše, temveč le poslabšanje. Med to moramo šteti tudi razne birokratske odredbe o novih postopkih, novih načinih pobiranja trošarine, novih kontrolnikih itd., zaradi katerih nikoli ne pridemo do primerne stalnosti poslovanja in ki nalagajo tako nam, kakor tudi finančnim organom le zmerom več neproduktivnega dela, ne da bi bilo tihotapstvo s tem ovirano in državna blagajna zavarovana. Hočemo zato priti do lakšnega pobiranja davka na alkohol, ki bo za vse prizadete znošno, splešnemu gospodarstvu koristno ter predvsem za dolgo dobo stalno.

Zato zahtevamo:

poslovanje naj se poenostavi in ustali.

Dosledno naj se uveljavi načelo obdačevanja in kontrole že pri producentu. Ikrti naj se pobira državna, banovinska in občinska trošarina.

Neomejena prosta žganjekuha naj se odpravi.

Uvede naj se drž. trošarina na žganje, ki naj znaša eno tretjino trošarine na špirit. Sedanja prosta žganjekuha ni uspešna pomoč kmetu, temveč že pospeševanje alkoholizma. Naj se prizna kmetu določena trošarina prosta količina, toda le za lastno porabo. Ne sme se pa trpeti, da bo že kmalu vsaka kmetijska hiša žganjarna in da se kuha žganje tudi že iz uvoženih rozin, fig, rožičev itd.

Zaradi proste in neomejene žganjekuhe postajajo kmetje brezbrizni za napredek sadjereje, da izginja sadje kot ljudska hrana tako na kmetih, kakor tudi v mestih.

Zato predlagamo:

Vse zaloge žganja naj se popišejo. Prosta žganjekuha naj se dovoli kmetom le za domačo porabo, prodajanje žganja pa se naj kaznuje kot tihotapstvo, če ni žganje zatrosarinjeno. Žganjekuha bodi dovoljena le iz domačega sadja in vina. Ustanove naj se za družne žganjarne, ki naj bodo dovoljene le na deželi. Po enem letu bi smele biti dovoljeno kuhanje žganja samo v teh žganjarnah. Obrtnim žganjarnam pa se dovolijo večje pravice.

Pri trošarinjenju naj se uvede ta postopek:

V obrtnih žganjarnah ugotovi finančni organ po došli prijavi na kraju samem množino in kakovost drozge ter velikost kotla in tako določi množino, ki se more na uro v njem skuhati. Tej množini primerno predpiše trošarino in po plačilu trošarine odpečati kotel tisto uro, ki je napovedana kot začetek kuhanja. Po preteku plačanih ur pa finančni organ kotel zopet zapečati. Tako ne bo treba, da

bi bil finančni organ med kuhanjem navzoč.

V pobrani trošarini morajo biti vključene tako državna kakor tudi banovinska in občinska trošarina. Samo po sebi umevno pa morajo odpasti vsi kontrolni listi, trošarinske knjige in vsaka nadaljnja revizija financ pri obrtnih žganjarnah, trgovcih in koncesioniranih točilnih alkoholnih pijač.

Pri kmetih in zadružnih žganjarnah pa finančnemu organu ni ni treba ugotavljati množine in kakovosti drozge, ker lahko že po velikosti kotlov določi, v koliko urah se v njih skuha množina, ki je dopustna bodisi za posamezno družino ali pa za družine zadrugarjev skupaj.

Dan kuhanja naj se šteje v vseh primerih nepretrgano po 24 ur.

Da se pospeši konzum vinskega pridelka,

naj se prepove raba octove kisline za jedilne namene.

Istovčasno naj se odredi, da mora vsaka kisarna pri izdelavi kisa nadomestiti polovico kvote špirta, ki jo predpisuje davčni oddelek ministrstva financ, z enako množino alkoholnih stopenj vina. Vino naj bo prosto državne trošarine, banovinska in občinska trošarina naj se maksimira na 50 par od litra. Plača naj se takoj ko gre iz proizvajalčeve kleti oziroma skladišč, tako da odpade vsaka uadaljnja kontrola.

Da se prepreči tihotapstvo špirta

Vestnejša kontrola nad tvornicami špirta je nujno potrebna, kajti nekatere banovine — med temi zlasti Dravska — so vedno bolj preplavljene z neobdačenim špiritom. To je mogoče le zato, ker je sedanja kontrola pomanjkljiva in ker je visoka državna trošarina naravnost pobuda tihotapstvu in korupciji.

Tihotapstvo izvršujejo na debelo nekatere tvornice, na drobno pa razni elementi, ki seveda ne plačujejo ne davkov, ne taks, ne trošarine, s katerimi smo obremenjeni mi.

Za preprečenje tihotapstva predlagamo nadalje:

Državna trošarina na špirit je previsoka in se naj zniža na 12 dinarjev za hl stopenj.

Industrijske tvornice špirta naj predelujejo samo melaso, ki se naj obdači že pri uvozu v tvornico. Na vsak način se naj kontrolira uvožena surovina že s proizvodnjo. Vse poslovanje finančnih organov bi bilo s tem zelo poenostavljeno.

Da ne bi bile industrijske tvornice špirta prisiljene zalagati preveč denarja za trošarino še ne prodanega blaga, naj se jim dovoli primeren trošarinski kredit ter plačevanje v obrokih.

S posebno uredbo naj se dovoli obrtnim žganjarnam in veletrgovcem, ki prodajajo špirit detajlistom, primeren rabat na državno trošarino. Ta naj znaša na 1000 hl stopenj 1%, na 2000 hl 15% in ta-

Kakovost odločuje!

Po malenkostni porabi vidite takoj, koliko več Vam zaleže in koliko Vam zato prihrani dobra

Kneippova sladna kava

ko dalje, nad 10.000 hl stopenj pa 6%. Do tega rabata so upravičeni veletrgovci — že zato, ker morajo plačevati špirit v naprej.

Poljedelskim tvornicam špirtu naj bo dovoljeno predelovanje škrobnih snovi, to je od žita in krompirja v alkohol. Pri njih naj se trošarina pobira od izdelanega špirta in plačuje pri uvozu iz tvornice. Ker bi poljedelske tvornice špirta ne smele predelavati melase in bi proizvajale špirit samo iz dražjih surovin, to je škrobnih snovi, naj se jim zaračunava za din 3 — nižja trošarina kot industrijskim tvornicam.

Za izvoz žganja iz države naj se dovoljuje izvozna premija v višini 80% trošarine na žganje.

Obrtnim izdelovalcem špirtuoz naj bo dovoljeno izdelovanje likerjev in ruma, tako iz špirta, kakor tudi iz žganja. Odpravi naj se luksuzni davek na rum, ker je rum kot dodatek k čaju potrebno ljudsko živilo. Enako naj se odpravi luksuzni davek na konzumni liker do cene din 25 — za en liter. (Opozorjamo, da je tudi na čokolado in čokoladne izdelke do cene din 35 — odpravljen luksuzni davek.)

V primeru, da bi kraljevska vlada z ozirom na neenake razmere v posameznih banovinah ne smatrala za umestno, uvesti enotno obdačenje žganja in splošno zapečatenje kotlov po vsej državi, zahtevamo, naj to obdačenje in zapečatenje kotlov uzakoni vsaj za Dravsko in Savsko banovino.

Končno navaja spomenica na podlagi teh izvajanih 12 zahtev, ki se naj takoj izvedejo in s tem reši to nujno in pereče vprašanje. Spomenica dostavlja, da tvorijo vse te zahteve eno celoto in da se morajo zato izvesti v celoti, ker samo delna njih izvedba ne bi prinesla nobenega pravega učinka. Spomenico so podpisale naše prve stanovske in strokovne organizacije, in sicer:

Zveza trg. združenj Dravske banovine, Jos. J. Kavčič.

Združenje trgovcev v Ljubljani, Soss.

Združenje trgovcev v Ljubljani, Sekcija z alkoholnimi pijačami na veliko, Viktor Meden, Oton Lorant.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani, Stane Vidmar.

Združenje trgovcev za srez Ljubljana-okolica, J. Logar.

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani, Sekcija kisarnarjev, Jernej Jelenič.

Upamo zato, da bodo te utemeljene zahteve tudi izvedene, kar bo v korist ne le trgovini, temveč tudi državi in samoupravnim blagajnam, našemu kmetškemu gospodarstvu ter ljudskemu zdravju. Sami tehtni razlogi, ki se brez škode ne morejo in ne smejo prezreti.

Prihodnja številka »Trgovskega lista« izide zaradi božičnih praznikov v torek, dne 29. t. m.

POMNITE
da dobite pri
RADIO-DOBERLET
D. Z. O. Z.
Ljubljana - Kongresni trg 8
izredno dober
TEFAG 32 K
3 cevni aparat
za Din 190 —
m e s e č n o

Denarstvo

Nove proračunske postavke za obrestno službo državnih vrednostnih papirjev

Novi proračun ima naslednje postavke za plačevanje obresti in anuitet za državne vrednostne papirje (vse številke v milijonih din):

vojna škoda 141,6 in to za obresti 101,6 (za 3,3 manj ko lani), za odplačila 34 (za 2 več), za dobitke 6 (kakor lani);

za 6% begluške obveznice: 45,6 (za 13,3 več ko lani), in sicer se povečajo izdatki za obresti za 11,7, oni za odplačila pa za 1,6;

za 6% dalmatinske obveznice 20 (za 10 več ko lani);

kredit za nove obveznice po uredbi o likvidaciji kmetskih dolgov 45 milijonov;

za posebni fond za ureditev kmetskih dolgov 5 milijonov din;

za anuitetno službo za Blairova posojila 43,7 za plačilo obveznic, ki se plačajo v dinarjih, to je za 31,7 več ko lani. Obresti za tuje lastnike pa so zmanjšane za 8% Blair za 7 in za 7% Blair za 22 milijonov din.

Za mednarodno 7% stabilizacijsko posojilo iz l. 1931. skupno 61,2, od tega za tuje lastnike 16,3 milijona fr. frankov oziroma 49,1 milijona din, za obveznice, ki so plačljive v dinarjih pa je vnešena postavka 12,06 milijona din. Ta postavka je prvič vnešena v proračun.

Novi proračun predvideva tudi kredit 37,6 milijona din za 5% posojilo za javna dela iz l. 1935. V primeri s sedanjim proračunom je ta postavka povečana za 10 milijonov din.

Anglija je nad trajnim valutnim sporazumom razočarana

Angleški vladni krogi so zelo razočarani nad valutnim sporazumom, ki so ga v septembru sklenile Anglija, Francija in USA. V Angliji se je v resnici upalo, da se bodo s tem sporazumom ovire v mednarodni trgovini odpravile. Anglija tudi v tem smislu stalno pritiska na obe drugi pogodbeni stranki. »Daily Telegraph« piše, da se v tem smislu že več tednov vodijo pogajanja med Parizom, Londonom in Washingtonom in da se bodo v novem letu storili odločnejši koraki za znižanje carin ter odpravo raznih uvoznih omejitev.

Društvo bančnih zavodov v Ljubljani bo proslavilo dne 29. decembra svojo petnajstletnico. Proslava bo v veliki dvorani Zbornice za TOI ob enajstih.

Poštna hranilnica je znižala ljubljanski občini obrestno mero za njeno posojilo od 8 na 6 odstotkov, kar bodi s priznanjem omenjeno. Upamo, da bo v zvezi s tem Poštna hranilnica sledila tudi Drž. hip. banka.

Po zadnjem izkazu Češkoslovaške narodne banke se je obtok bankovcev povečal za 15,4 na 5893, menični portfelj za 42,7 na 859,3, zlata podloga znaša 2509 milijonov Kč. Zakonito kritje 40,2%.

Nizozemska vlada je predložila parlamentu zakonski načrt, s katerim se razveljavlja zlata klavzula v vseh dolžniških pogodbah. Ni so pa razveljavljene pogodbe, če je kraj izvršitve pogodbe v tujini.

Zavarovalna družba »Lloyd« je sklenila, da iz vseh pogodb izključijo vojni riziko ter tudi riziko državljanske vojne. Samo Zrušene države Sev Amerike in Kanade so od tega sklepa izvzete.

Knjiga Davčne oprostitve in davčne olajšave

priljubljenega docenta dr. Vladimira Murka je že v tisku in bo izšla po dogovoru s tiskarno do 15. januarja 1937. Naročniki naj vzamejo blagohotno to malo zamudo na znanje, ker se je obseg knjige zaradi precejšnjih dodatkov razširil. Kljub povečanemu obsegu bo ostala cena knjige nespremenjena.

Slabo stanje železnic v Sloveniji

Zapostavljeni železniški nameštenci

Vhodna pokrajina za Jugoslavijo je Slovenija, poleg tega tudi pokrajina, ki je zaradi svoje zemljepisne lege naravnost poklicana, da je tranzitna pokrajina za ves veliki in zelo donosni tovarni promet iz severnih držav v naša jadranska pristanišča. Poleg tega pa je tudi v turističnem pogledu Slovenija za Jugoslavijo in za jugoslovansko državno blagajno tako važna, da bi že zaradi tega morala državna uprava poskrbeti, da bo v Sloveniji železniški promet na visku in da bodo moderne avtomobilske ceste kar privabljalne trume tujih turistov v naša alpska in obmorska letovišča.

Te skrbi, ki bi se državni blagajni tako bogato obrestovala, pa Slovenija ni bila deležna niti v skromni obliki. Še danes nima Slovenija železniške zveze z morjem, še danes ne vodi dvojni tir iz Zidanega mosta v Zagreb, še danes nima Gorenjska zadosti potniških vlakov, da o skrajno slabotnem številu vlakov na doljenjskih progah niti ne govorimo. Pri tem silnem pomanjkanju najnujnejših cest pa je vrhu tega Slovenija silno zapostavljena pri gradnji novih železnic, o čemer smo že pred kratkim obširno poročali. Najmanj novih prog je bilo zrajenih v ljubljanski železniški direkciji, pa čeprav so tu železnice najbolj donosne in se grade nove proge skoraj izključno iz dohodkov železnic. Namesto da bi se denar vračal tja, odkoder je prišel, se uporablja v drugih pokrajinah, kjer nikdar ne bo mogel donosati teh dohodkov, kakor bi jih donosali v Sloveniji.

Ne grade se v Sloveniji nove proge, kakor bi se morale, a ne obnavljajo se niti stare, kakor bi to bilo potrebno. Zato se stanje slovenskih prog stalno slabša.

Pomisliti je treba, da so ravno proge v krajih dravske banovine stare, da so v pretekli dobi 80 let prenesle ogromna bremena vlakovnega prometa. Po osvobojenju se njih vzdrževanju ne posveča ona pažnja in skrb kakor to zahteva njih iztrošenost in jakost prometa. Slednji je merodajen za ugotovitev rentabilnosti in ta je pri nas zadostna. Rentabilne proge igrajo pa v gospodarstvu države zelo veliko vlogo. V ostalih delih države so proge, kar jih ni največjega datuma, vsaj popolnoma obnovljene. Njih stanje je ugodnejše od naših, zato tudi ne zahtevajo tako intenzivnega vzdrževanja kot naše stare izrabljene proge.

Proge v Dravski banovini so važne predvsem v pogledu mednarodnega tranzitnega prometa, one so glavne arterije mednarodnih zvez v gospodarstvu posameznih držav. Dravska banovina meji na 3 gospodarsko in kulturno zelo močne sosedne, ki so si v tesnih medsebojnih stikih (Avstrija, Madžarska, Italija).

Sedanje stanje naših prog ne spravlja v nevarnost samo mednarodnega ugleda naših železnic in države, proti tudi nevarnost, da bodo sosedje zbog slabega in počasnega prometa usmerili svoje transporte skozi druge države. Temu bi sledil občuten padeč dohodek naših železnic, kar ni podrejenega pomena. Če ni potrebne hitrice v prometu, tudi ne more biti zanesljivega računanja na mednarodni promet.

Sedanje stanje naših prog je posledica nesmotrnega upravljanja in financiranja. Preko znošnjivosti se reducira kredit za delovne moči in material. Sefi in predstojniki edinic skušajo zadovoljiti potrebam prometa, vendar pri najbolj volji ne znorejo vseh za-

prek. Odgovornost in obremenitev teh organov je prekoračila svojo skrajnost. Dovolj zgovorne priče so »zeleni loparji« (znak za počasno vožnjo) na odprti progi. Železniško osebje se jih mora radi varnosti prometa pogosto posluževati. Svoj čas so bili ti znaki redke pojavi, saj je stanje prog dovolilo, da je brzovlak vozil na nekaterih delih proge z 90 km brzino, med tem ko se danes pomika jedva še s 60 kilometri. Tudi v drugih odnosih brzih vlakov so izdatne razlike med prošlostjo in sedanjostjo.

Vsa dejstva, ki smo jih našli, zahtevajo nujnih obnovitvenih del. Ne samo gospodarski, tudi narodno-obrambni interesi zahtevajo takojšnjo remeduro, ker v odločilnih momentih je hitra in varna ekspedicija transportov usodne važnosti. Nemci so imeli razmeroma zelo veliko začasnih vojnih uspe-

hov predvsem radi urejenega in dobro organiziranega prometa.

Če v notranjosti države uvajamo aerodinamične vlake s 120 kilometri brzine (primerjaj z dopustnimi brzinami na naših progah), moramo na drugi strani posvečati dovolj pažnje predvsem onim progam, katere služijo izrazito mednarodnemu prometu in donosajo velike dohodke državni blagajni. Rešitev ni niti tako težka, saj imamo pretežni del materiala (gramoz, pragi, žel. klini, ploščice in slično) v lastni državi ter bi bili zaenkrat vezani le na uvoz tračnic. Tudi sposobnih in delovoljnih ljudi imamo na pretek.

Stanje naših prog je danes takšno, da je potrebno najmanj 8 let pospešenega obnovitvenega dela na železnicah. Da bo to delo mogoče, pa je treba že enkrat rešiti tudi vprašanje na progi zaposle-

Več boljše in lepše reklame!

III.

Čim izidejo oglasi, je treba skrbeti za pismene ponudbe. Kako naj se sestavijo? V »Svir« in v »Nemčiji« pripravljajo naslednje: Vprašujoči trdijo naj se izroči ročno pisana, zgoščena in z vso skrbnostjo na posebnosti dotične trgovine usmerjena prošnja. Kot priloga naj se priden mapa, ne prerazkošna in tudi ne prepoceni, ki naj ima na desnem spodnjem oglu vtisnjeno ime prosilca. Prvo notranjo stran naj zavzema velika, dobro izdelana fotografija prosilca, na drugi strani naj bo življenjepis in kratkih navedbah, v kolikor bi zanimal vprašujočo tvrdko, tretja stran in naslednje naj vsebajo dokaze uspešnega dela v tabularni obliki, čemur naj sledi prepisi sprečeval, ki naj bodo urejeni po času, dalje seznam oseb, ki bi mogle o prosilecu dati objektivne podatke in priporočila. Vsaka teh prilog se lahko nalepi na tenke kartone, ki naj se uvežejo v mapo. Pri tem pripomnim, da se lahko prošnja, mesto da se posebej izroči, shrani tudi v mapo kot prva za sliko. Če prosilec tako opremi svojo ponudbo in se za osebni sprejem še vrh tega skrbno pripravi, ne bo težko dobil dobre službe. Vedno gre namreč le za dobro službo!

domačih plakatov

Tudi imamo nekaj. Dobrih in slabih. Besedilo na njih naj bi bilo kratko, važnejše stvari naj bodo napisane z večjimi črkami. Vsak lepak, ki ima preveč besedila, je zgrešen. Več besedila prenese samo oglas, ne pa tudi plakat, ki je namenjen samo za osvežitev spomina na določeno blago, ki smo ga obdelovali ali pa ga še pripo-

ročamo z oglasi. Ni plakat vedno dober, pa naj ga napravi še tako velik umetnik. O njem naj sodi kupec. Zato bi bilo prav, da ga pokažemo vedno, preden ga damo v tisk, svojim odjemalcem in ga namestimo v trgovini. Tu naj vsak izreče o njem svojo sodbo. Ako je sedba kupeev ugodna, naj gre v tisk, sicer pa proč z njim. Umetnost in plakatova vrednost se večkrat tepeta, skoro bi lahko rekli največkrat.

To se vidi velikokrat v tem primeru, če je plakat izdelal umetnik ali grafik, ki ima svoj prav in ki se noče pokoriti navodilom reklamnega strokovnjaka. Pri plakatu ne gre za umetnost, tudi ne za kvaliteto, temveč samo za to, da se nakaže prava pot, ki vodi do bodočega kupeca, da se najde sredstvo, ki bi nanj učinkovalo, pri čemer seve način za dosego uspeha ne smemo omalovaževati. Tudi plakatu mora biti vdahnjena vodilna misel, ki preveča celotno reklamno zamisel. Kar je umetnostnega pri plakatu se mora razumeti samo od sebe in brez premišljevanja, sicer kviri možnost dojetja. Kakor ob bežnem pogledu na krasno urejen vrt, ki ga goji razumen vrtnar z vso ljubeznijo, duševnim in ročnim znanjem, vidimo izmed vsega cvetja samo na višjih steblih se nahajajoče vrtnice, vse drugo pa je zabrisano pred našimi očmi, tako mora biti pri reklamni vsakomur na prvi pogled vidna ona zamisel, ki vodi ves trud za prodajo. (Kolikokrat pa je ta misel pomotna in o analizi trga, ki jo skuša zajeti, bomo govorili morda enkrat prihodnjič.)

Kako čudovito vpliva brez prave zavesti tudi samo plakat (brez druge reklame) na nas, bo razvidno iz naslednjega mojega doživljanja: Pred nekako štirimi leti sem se vozil od Zidanega mosta proti Ljubljani z nekim manjšim ljubljanskim trgovcem. Med drugim me je vprašal, če se da živeti od reklame, koliko je vrst reklame itd. Ko sem mu omenil, da se v svrhu boljše prodaje lepijo po kioskih in reklamnih deskah plakati, mi je rekel: »Kakšni kioski in kakšne deske so to?« Nisem mu tega mogel dovolj razložiti. Priznal mi je, da se ne spomni, da bi bil kdaj videl v našem mestu kak reklamni kiosk ali pa reklamno desko. Ni mi veroval, da oboje obstoji. V Ljubljani sva se razšla tik ob kolodvoru. Čez kake 14 dni sva se srečala, pa sem ga takoj vprašal, če si je že ogledal naše kioske in reklamne deske. Pritrdil mi je. Pri tem pa je pripomnil, da

se ve dobro spomniti na plakat, ki je prikazoval zamorca, ki so ga prali z milom; videl ga je pred več leti nekje na ulici pritrjenega. To je bil plakat za neko milo. Dobra zamisel plakata mu je ostala sveže v spominu, dočim se predmeta, na katerem je visel: predmeta, deske ali kioska sploh ni mogel spomniti.

Posebno pozornost naj bi trgovec posvečal svojim tiskovinam in okrožnicam. Za te stvari ni nikdar predober papir in tudi tisk ne. Čim lepše, tem boljše. Slabega toliko dobimo na svojo mizo, da je kar jo j in prejoj. Vse to po večini gre v koš. Lepa okrožnica pa nam je veselje; mnogo je ljudi, ki jih shranijo in čim jim čas dopušča, jih znova vzamejo v roke. Večji trošek se zlasti pri okrožnici obilo poplača. Casson nekje pravi, da bo naša reklama z okrožnicami imela šele tekaj pravi uspeh, čim bo tako lepa, da ji bodo trgovci shranjevali. (Konec prih.)

se ve dobro spomniti na plakat, ki je prikazoval zamorca, ki so ga prali z milom; videl ga je pred več leti nekje na ulici pritrjenega. To je bil plakat za neko milo. Dobra zamisel plakata mu je ostala sveže v spominu, dočim se predmeta, na katerem je visel: predmeta, deske ali kioska sploh ni mogel spomniti.

Posebno pozornost naj bi trgovec posvečal svojim tiskovinam in okrožnicam. Za te stvari ni nikdar predober papir in tudi tisk ne. Čim lepše, tem boljše. Slabega toliko dobimo na svojo mizo, da je kar jo j in prejoj. Vse to po večini gre v koš. Lepa okrožnica pa nam je veselje; mnogo je ljudi, ki jih shranijo in čim jim čas dopušča, jih znova vzamejo v roke. Večji trošek se zlasti pri okrožnici obilo poplača. Casson nekje pravi, da bo naša reklama z okrožnicami imela šele tekaj pravi uspeh, čim bo tako lepa, da ji bodo trgovci shranjevali. (Konec prih.)

KAPPEL
pisalni stroji po vseh cenah, tudi na obroke pri
Kleiendienst in Posch
MARIBOR, Aleksandrova 44

»Službeni list«

kralj. banske uprave Dravske banovine z dne 23. decembra objavljajo: Izpremembe in dopolnitve naredb o preskrbovanju nezaposlenih delavcev in nameštencev — Izpremembo krajevnega naziva oddelka glavne ljubljanske carinarnice »Jezerko« v »Jezerki vrh« — Tečaj drž. vrednostnih papirjev ob prevzemanju v varščino — Odločbo o vzpostavitvi nakazniškega prometa z Madžarsko — Razglas o preklicu razpisa za volitve obč. odbora za občini Dobova in Kapele — Popravek v navodilih za podeljevanje prispevkov za sadjarske nabave in zgradbe — Objavo lekarniške zbornice — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Sirite »Trgovski list«!

KLIŠEJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše **KLIŠARNA ST. DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13**

Doma in po svetu

Novi romunski poslanik Kaderea je bil sprejet od kneza-namestnika Pavla v nastopni avdijenci.

Dr. Maček je v intervjuju z urednikom »Hrv. dnevnika« izjavil, da mu o kakšnem njegovem bližnjem sestanku z dr. Stojadinovićem ni nič znano.

Predsednik skupščine Čirić je na shodu JRZ v Novem Sadu med drugim dejal, da mora biti naša skupščina toliko sposobna, da čim prej izglasuje zakone o političnih svobodah.

Predsednik skupščine pa je govoril tudi o hrvatskem vprašanju in dejal, da veruje v poštenost in dobro voljo dr. Mačka.

Vesti, da bi prišel vojvoda Windorski v Dubrovnik, se demantirajo. Vlada »Seherazada« je last multimilijonarja Zindima.

V Zagrebu je umrl dr. Dragotin Kramberger-Gorjanovič, ki je postal svetovno slaven s svojim odkritjem krapinskega pračloveka.

Minister za telesno vzgojo je dovolil križarjem v Zagrebu nošnja kroja pri posebno svečanih prilikah.

Teden hrvatske zavesti in narodne prosvete bodo priredili v februarju v mnogih krajih na Hrvatskem.

Jugoslovanska hotelska zveza zahteva, da se ustanovi samostojna organizacija hotelirjev in da se zveza odcepi od gostilničarjev.

St. Rupert in Trebnje sta bila v nedeljo priključena na omrežje kranjskih deželnih elektrarn.

Finančni minister je odobril, da izplača Drž. hip. banka mariborski občini posejilo v višini 18 milijonov din.

Kočeovski obrtniki pridejo v dnevi od 24. do 31. decembra obrtno razstavo. Glavni namen razstave je, da pokaže veliko strokovno sposobnost kočevske obrtnike.

Z odlokom kmetijskega ministra se je uvedla posebna kontrolna taksa za svilo v višini 2 din za kg. Taksa se bo začela pobirati s 1. januarjem ter se bo plačevala pri uvozu.

Nemški list »Dalmatien« bo začel v začetku januarja izhajati v Dubrovniku.

Českoslovaški državni filmski svet je sklenil, da izdela en jugoslovanski film.

V Dalmaciji je prišla posebna komisija italijanske vlade, ki naj likvidira odnose veleposestnikov, ki so italijanski državljani.

Noben beograjski odvetnik ni hotel sprejeti obrambe inž. Stanovičevića, ki je povzročil samomor pok. Mile Dimitrijević.

Turški zunanji minister Ruždž Aras je obiskal v Monte Carlu Titulesca ter imel z njim zelo dolgo konferenco.

Nacionalistična radijska postaja v Burgosu je javila, da odslej ne bo več poročala o stanju na severni fronti.

Nov velik političen proces se pripravlja v Moskvi. V januarju pride pred sodišče 150 ljudi, od katerih je 35 Nemcev.

USA bodo povečale svojo redno vojsko od 187.000 na 210.000 mož. Vojni minister zahteva nadalje, da se vsako leto izučijo 1000 novih oficirjev pehote.

Sovietska trgovska ladja »Komсомола« je naložila v sovijski luki Balu 600 ton mavecanske rude za belgijske plavžje, ki so kupili to

rudo v Rusiji. Ko je bila ruska ladja v bližini Gibraltarja, so jo začele nacionalistične španske ladje obstreljevati z vžigalnimi bombami.

Bivši italijanski poslanik v Adis Abebi je imenovan za poslanika v Budapešti.

Zidje v Palestini so silno vzemirjeni, ker se širijo vesti, da pripravljajo Arabci nove napade na Zide.

V nekem indijskem rudniku so eksplozirali treskavi plini in je bilo 200 rudarjev zasutih. Ker so

nato nastale še v drugih rovih eksplozije, so se reševalna dela tako zavlekla, da so bili že vsi rudarji mrtvi.

Potresni sunki v San Vincentu in San Salvadorju se ponavljajo in povzročajo nova razdejanja. Dosedaj so našli že 3000 smrtnih žrtev potresa. Nad 25.000 ljudi je brez strehe.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI POSEBNO POROČILO TRGOVSKEGA LISTA

Devizno tržišče: Tendencja čvrsta; promet din 3.609.861/53. Zaradi božičnih praznikov so bili v tem tednu le trije borzni sestanki.

Večji del prometa je bil obavljen na včerajšnjem borznem sestanku, in sicer po večini v amer. dolarjih.

Napram minulemu tednu so bili to pot večji zaključki le v devizi Amsterdam, Curih in Bruselj.

Table with columns: Devize, minulih tednih, (vse v tisočih dinarjev). Lists exchange rates for Amsterdam, Berlin, Curih, Dunaj, London, Montreal, New York, Paris, etc.

Narodna banka je posredovala še vedno v Curihu in Parizu ter Londonu, seveda v obsegu običajnega dnevnega deviznega kontingenta.

Največ zaključkov v amer. dol. je bilo perfektuirano na bazi din 43'55, v angl. funtih na bazi din 239'— do 239'50.

V privatnem kliringu so bili doseženi tile tečajji:

Table with columns: angleški funt, avstrijski šilling, nemška marka. Lists exchange rates for various currencies.

Od ponedeljka do srede (23. decembra) so se okrepili tečajji Amsterdama za +1'50 poena.

Amsterdam 21. XII. 2373'66, 23. XII. 2375'16, Berlin 21. XII. 1742'53, 23. XII. 1743'03, Bruselj 21. XII. 733'20, 23. XII. 732'95, Curih 21. XII. 996'45, 23. XII. 996'45, London 21. XII. 212'56, 23. XII. 212'69, New York 21. XII. 4303'51, 23. XII. 4303'51, Pariz 21. XII. 202'42, 23. XII. 202'51, Praga 21. XII. 152'43, 23. XII. 152'23, Trst 21. XII. 227'70, 23. XII. 227'70

Efektivno tržišče: Tendencja za državne vrednostne papirje čvrsta. Izmed privatnih efektov so notirale le delnice Trboveljske prometopne družbe.

Prometa ni bilo nobenega. Notice državnih vrednostnih papirjev pa so bile v ponedeljek (21. decembra) ozir. včeraj kot sledi:

Table with columns: inv. pos., Blair, Seligm., agr. obv., begl., voj. škoda. Lists interest rates for various securities.

Zitno tržišče: Tendencja neizpremenjena čvrsta. Od petka 18. t. m. dalje se je podražila tako umetno sušena kot časa primerno suha koruza.

Umetno sušena koruza, dobava promptna, plačljivo proti duplikatu 86'— 87'—, umetno sušena koruza, dobava januar in februar 1937, plačljivo proti duplikatu 88'— 89'—.

Koruza: umetno sušena koruza, dobava promptna, plačljivo proti duplikatu 86'— 87'—.

Oves: zdrav, suh, rešetan, franco. vagon slavon. soka postaja, plačljivo proti duplikatu 107'— 112'—.

Ajda: zdrava, rešetana, siva, pariteta Ljubljana 125'— 130'—.

Pšenica: banatska, 79 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu 160'— 161'—.

bačka, 78 kg, 2% primesi, zdrava, suha, rešet., plačljivo proti duplikatu 160'— 161'—.

bosenska, 77 kg, 4% primesi, zdrava, suha, rešetana, plačljivo proti duplikatu 161'— 163'—.

Rž: 72 kg, 2% feo. vagon gornjebačka postaja 131'— 132'—.

barva, plestra in kemično sušili obleke, klobuke itd. Skrobli in svedolika srace, ovrtnike in manšete. Pere, suš. munga in lika domače perilo

Ze v 24 urah: tovarena JOS. REICH, Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 8, Telefon št. 22-72.

Mlevski izdelki: Moka: din din. pšenična Og, banatska postaja, ekskl. prometni davek, plačljivo proti duplikatu 265'— 270'—.

Lesno tržišče: Tendencja stalna. Preteklo leto je bilo za lesno trgovino ter industrijo zelo slabo.

Najhujši udarec je bil prizadet lesni trgovini z uvedbo zloglasnih sankcij. Posledice zgrešene sankcijske politike so naravnost ogromno oškodovale našo lesno kupčijo.

Tudi doma nismo mogli plastirati lesnih produktov iz Slovenije, ker se naša železniška tarifa politika naravnost krčevito drži starih določb.

Res je nastal na našem lesnem tržišču konec leta nekaj preokret na boljše. Prišli so kupec celo iz Nemčije, ker jim je zbog razmer konvencionalna trgovina z Jugoslavijo.

Toda ne ve se, koliko časa bo trajala ta trenutna konjunktura. Govori se o ogromnem izvozu in izredno visokih cenah, kar pa ne edogovarja resnici.

Res je nastal na našem lesnem tržišču konec leta nekaj preokret na boljše. Prišli so kupec celo iz Nemčije, ker jim je zbog razmer konvencionalna trgovina z Jugoslavijo.

Toda ne ve se, koliko časa bo trajala ta trenutna konjunktura. Govori se o ogromnem izvozu in izredno visokih cenah, kar pa ne edogovarja resnici.

Res je nastal na našem lesnem tržišču konec leta nekaj preokret na boljše. Prišli so kupec celo iz Nemčije, ker jim je zbog razmer konvencionalna trgovina z Jugoslavijo.

Toda ne ve se, koliko časa bo trajala ta trenutna konjunktura. Govori se o ogromnem izvozu in izredno visokih cenah, kar pa ne edogovarja resnici.

Res je nastal na našem lesnem tržišču konec leta nekaj preokret na boljše. Prišli so kupec celo iz Nemčije, ker jim je zbog razmer konvencionalna trgovina z Jugoslavijo.

Toda ne ve se, koliko časa bo trajala ta trenutna konjunktura. Govori se o ogromnem izvozu in izredno visokih cenah, kar pa ne edogovarja resnici.

Res je nastal na našem lesnem tržišču konec leta nekaj preokret na boljše. Prišli so kupec celo iz Nemčije, ker jim je zbog razmer konvencionalna trgovina z Jugoslavijo.

Toda ne ve se, koliko časa bo trajala ta trenutna konjunktura. Govori se o ogromnem izvozu in izredno visokih cenah, kar pa ne edogovarja resnici.

Res je nastal na našem lesnem tržišču konec leta nekaj preokret na boljše. Prišli so kupec celo iz Nemčije, ker jim je zbog razmer konvencionalna trgovina z Jugoslavijo.

Toda ne ve se, koliko časa bo trajala ta trenutna konjunktura. Govori se o ogromnem izvozu in izredno visokih cenah, kar pa ne edogovarja resnici.

SLOVENIA-TRANSPORT

Ljubljana, Telefoni: 27-18, 37-18, 37-19 carinska pisarna 24-19 po uradnih urah.

PREVOZI

vsake vrste blaga — krajevni, medkrajevni prevozi — zbiranje robe — preselitve s polističnimi vozovi v tu- in inozemstvu. Informacije brezplačno.

Table with columns: Filerji, Skorete, Deske, Kratice, Bukve, Hlodji, Bordonali, Deske-plohi, Deske-plohi, Frizi, Parketi, hrastovi, bukovi, Zelez. pragozi, hrastovi, bukovi, Oglje, bukovo, canellas. Lists various transport services and prices.

Zastopstvo naših podjetij v Angliji in Ameriki. Na trg. ind. zbornico v Zagrebu se je obrnila tvrdka Ishadaeh Limited 3 Hillrise Road London No. 19 v želji, da bi prevzela zastopstvo jugoslovanskih podjetij.

Zunanja trgovina: Ker se še vedno prodaja pod imenom slavonški hrast, ki ima svetovno ime, avstrijski in nemški hrast, zahtevajo naši izvozniki, da se v novi trgovinski pogodbi z Anglijo dovolji uporaba imena »slavonški hrast« samo za les, ki prihaja iz Jugoslavije.

Albanska vlada je sklenila, da dovoli svoboden uvoz pšenice za prehrano prebivalstva.

Poljsko-nemška trgovinska pogodba, ki bi potekala konec tega leta, je bila podaljšana za en mesec.

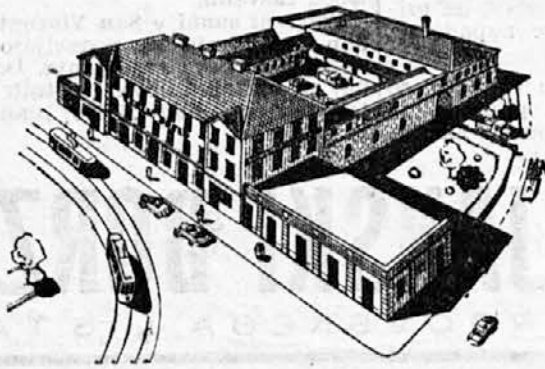
Mariborski svinjski sejem: Na svinjski sejem dne 18. dec. je bilo pripeljanih 79 svinj; cene so bile te: mladi prašiči, 5-6 tednov stari, komad 65 do 95, 7-9 tednov 115 do 140, 3-4 mesece 160 do 220, 5-7 mesecev 245 do 340, 8-10 mesecev 365 do 520, 1 leto 570 do 900, 1 kg žive teže 5 do 6'50, 1 kg mrtve teže 7'50 do 10 din. Prodanih je bilo 44 svinj.

LOVRO ROZMAN, Telefon 29-97, Specialna delavnica tehtnic, uteži in drugih meril, LJUBLJANA Pred Prilami 5. Includes an image of a scale.

Radio Ljubljana

Petek, dne 25. decembra. 9.00: Koncert »Sloge«, godbe na pihala — 9.45: Verski govor (dr. R. Tominec) — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolne cerkve — 11.15: Božični zvoki (plošče) — 11.30: Božič otrok (gdč. Slavica Vencajzova) — 12.00: Operne speve s spremljevanjem Radijskega orkestra poje ga. Zlata Gjungjenac — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Koncert Radijskega orkestra — 16.00: Koncert tamburaškega zbora — 16.45: Narodni slavijo Božič I. (plošče) — 17.30: Paul Claudel: Marijino oznanjenje, Misterij v štirih dejanjih. Igrajo člani Radijske igr. družine — 19.00: Čas, spored — 19.05: Narodni slavijo Božič II. (plošče) — 19.50: Zvonjenje — 20.00: II. del J. S. Bachovega božičnega oratorija. Sodelujejo: Pevski zbor »Sloge«, ga. Franja Golobova, gg. Adrian, Mirko Premelč in Radijski orkester — 20.50: Grieg: Sonata v G-duru op. 13 za violino in klavir — 21.20: Radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: J. S. Bach: Maša v h-molu: Gloria. **Sobota, dne 26. decembra. 8.00:** Plošče — 8.30: Telovadba (profesor Dobovšek) — 9.00: Čas, spored — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve — 9.45: Verski govor (dr. Gvido Rant) — 10.00: Koncert Radijskega orkestra — 11.30: Otroška ura (gdč. Manica Komanova) — 12.00: Koncert vojaške godbe — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Koncert vojaške godbe — 16.00: Prenos z razstave kanarčkov in pevcev vrvičev — 16.20: Pisan spored. Sodelujejo: šramel kvintet

VERLIČ JOSIP, LJUBLJANA

POSLOVNA HIŠA IN SKLADIŠČA

lastnik tvrdke

ANT. KRISPER COLONIALE, Tyrševa c. 31

USTANOVLJENA LETA 1834

Telefon št 22-63 Brzjavlj: Verlič Ljubljana

Veletrgovina kolonialne in špecerijske robe -- Veleprazarna kave -- Mlini za dišave

Zaloga špirta, raznega žganja in knjaka ter vseh vrst mineralne vode Točna posrežba! Ceniki na razpolago!

»Hmtadra«, pevski kvartet »Fantje na vasi« in Radijski jazz — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Srbska kraljica Jelena Anžuvinska — 19.50: Pregled sporeda — 20.00: Radio Ljubljana v letu 1836. — Pisan večer iz starih časov. Besedilo sestavil Ivan Rob, izvajajo člani rad. igralske družine in Radijski orkester — 21.45: Čas, vreme, poročila — 22.00: Večer za naše izseljence — 23.30: Svojci pošiljajo pozdrave in čestitke izseljencem. **Nedelja, dne 27. decembra. 8.00:** Vesel nedeljski pozdrav! (plošče) — 8.30: Telovadba (prof. Dobovšek) — 9.00: Čas, poročila — 9.15: Veselo nedeljsko jutro (radijski orkester) — 10.45: Verski govor

(prior Učak) — 11.00: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve — 11.30: Otroška ura: Striček Matiček kramlja in prepeva — 12.00: Ksilofon (plošče) — 12.10: Opoldanski koncert radijskega orkestra — 13.00: Čas, vreme, obvestila — 13.15: Plošče — 16.00: Kako pridobivajo komunisti pristaše (vodi Rudolf Smersu) — 17.00: Kmečka mladina in mesto (Ludvik Puš) — 17.20: Operetna glasba. Sodelujejo: ga. Dragica Sokova, Jean Francin in radijski orkester — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Naša dramska produkcija (Ka. Mesarič) — 19.50: Slovenska ura: 1. Božič v tujini (prof. Adolf Ivančič) — 2. Koncert kvarteta

mandolin — 20.30: Koncert pevskega moškega zbora z Ježice — 21.15: Beethoven: Simfonia št. 7 v A-duru (plošče) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Lahka glasba (radijski orkester). **Ponedeljek, 28. decembra. 12.00:** Šramli igrajo (prošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Venčki vsake vrste (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Množina potrebne hrane (dr. Anton Breclj) — 18.20: Slovenske narodne pesmi (plošče) — 18.30: Slovenska narodna pesem (France Marolt) — 19.00: Čas, vreme, poročila. — 19.30: Kako je Vuk Karadžič prišel do narodnih pesmi — 19.50: Zanimivosti —

20.00: Verdijeva ura. Sodelujejo: gdč. Zvonimira Zupevčeva, Aleksander Kolacio in radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Instrumentalni dueti (Izvajata Antonovič in Haršlag. **Torek, dne 29. decembra. 12.00:** Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Uvertura (plošče) — 14.00: Vreme, borza — 18.00: Pester spored (radijski orkester) — 18.40: Filozof. predavanje: Zmaga nad beduinskim poganstvom (Fr. Terseglyav) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nac. ura: Iz Boke Kotorske (Milica Jančević) — 19.50: Zabavni zvočni tednik — 20.00: Venčki narodnih pesmi. Sodelujejo gdčini Ruža Skele (sopran), Poldka Rupnik (alt), Svetozar Banovec (tenor), Roman Petrovič (bas) in radijski orkester — 21.00: II. ura variacije. Sodelujejo: ga. Marta Osterc-Valjalo (klavir), Slavo Marin (violina), Srečko Koporc (uvodna beseda) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Za ples in oddih (plošče).

L. M. Ecker sinova

- Splošno kleparstvo
- leso-cementne strehe
- strelovodne naprave
- vodovodne inštalacije

Slomškova ulica 4
TELEFON 29.33

„Slavija“ Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gosposka ulica 12, telefon štev. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Veletrgovina kolonialne in špecerijske robe

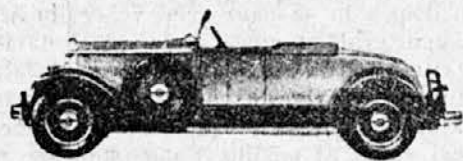
Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna posrežba! — Zahtevajte cenik!

BOSCH-SERVICE

Izvršujem vsa popravila magnetov za avtodinamo, zaganjače (Anlasser) ter vso električno napeljavo na avtomobilih in motociklih. Lastne naprave za polnjenje akumulatorjev. Vedno v zalogi vsi tovrstni Bosch-proizvodi

J. KRALJIČ, LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA C. 13 -- Tel. 25-35

'KVERTA'
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 67

TVORNICA KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Vsak trgovec mora biti naročnik „Trgovskega lista“

- Trgovci, prodajajte domače blago!
- **„Naš čaj“** Vam daje dober in stalen zaslužek!
- Zaloga: Kmetijska družba v Ljubljani

Trgovci! Izložbeni aranžerji!

Najmodernejši in najlepši izložbeni okras so **NEON**-ske svetlobne linije in konture v različnih barvah Brezplačna pojasnila daje „Neon“, ing. Zupančič, Ljubljana, Aleksandrova c. 4 - mezanin. Telef. 29-66

Modna manufaktura

FRANJO MAJER, Maribor

Glavni trg 9 Telefon 28-86 Stolna ul. 1

Angleško in češko blago, najodličnejše kakovosti. Velika izbira smučarskega sukna v najnovejših modnih barvah.

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir

BRATJE PIATNIK, RADEČE

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 3

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE TISKARNE
reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi poizredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, Journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!